

bliky z 19. října 1928 nastoupila podle poslední jeho věty s účinkem ke dni 28. října 1928 domněnka § 1 odst. 2 zák. o podm. odsouzení, že vinník odsouzen nebyl, nebylo tu v době, kdy zemský trestní soud v Praze dne 6. prosince 1928 a vrchní soud v Praze dne 5. února 1929 vynášely rozsudek odsuzující pro skutek spáchaný před oním prvním rozsudkem, již onoho prvního odsouzení a nebylo tudíž zákonného předpokladu § 6 čís. 4 zák. o podm. odsouzení ani pro rozhodování, zda mají býti vykonány oba tresty, jak uznal vrchní soud, ani však pro to, zda má býti podmíněně odložen i trest dodatečně přisouzený a pro určení, že zkušební doba, stanovená při pozdějším odsouzení, platí i pro odsouzení první, jak rozhodl zemský soud trestní v Praze. Zákon o podmíněném odsouzení má sice v § 18 odst. 2 ustanovení, podle něhož se dodatečným nařízením výkonu odloženého trestu zruší účinnost rozhodnutí, byť i právoplatného, že se podmíněně odsouzený osvědčil, to však jen pro případ, že dojde do roka po době zkušební k trestnímu řízení pro zločin spáchaný v době zkušební a že vinník je odsouzen; nejvyšší soud v rozhodnutí čís. 3839 sb. n. s. uznal toto ustanovení za platné i v případě, že na osvědčení se podmíněně odsouzeného bylo uznáno použitím oné amnestie. O takový případ tu však nejde, neboť tu již na konci doby zkušební (dne 28. října 1928) bylo pro trestný čin již před prvním rozsudkem spáchaný v běhu nové trestní řízení (§ 18 čís. 1 zák.), jež by ovšem, ano rozhodnutí presidenta republiky o amnestii nemá ustanovení, jež by v takovém případě bránilo jeho plnému použití na trest již podmíněně uložený, nemohlo býti důvodem ani pro to, by se zkušební doba až do ukončení nového řízení prodloužila ve smyslu § 18 odst. 1 zák. Poněvadž však ani zákon neruší nijak účinnost takových rozhodnutí, ve kterých přes překážku tohoto ustanovení bylo právoplatně vysloveno, že se vinník osvědčil a že tedy účinek § 1 odst. 2 zákona nastal, lze se tím méně dotýkati právomocného usnesení, podle něhož tyto účinky nastaly na základě amnestie presidenta republiky, jejímuž použití, jak řečeno, ono zahájené řízení na překážku býti ani nemohlo.

Čís. 3990.

Podle §§ 427, 428 tr. zák. trestá se již rychlá jízda a není zapotřebí, by rychlá jízda byla zároveň i neobežřelou.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1930, Zm I 558/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Čes. Lípě ze dne 3. března 1930, č. j. To 51/30, jímž byl obviněný Valter L. podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přestupek podle § 427, pokud se týče podle § 428 tr. zák. byl porušen zákon v ustanovení §§ 427 a 428 tr. zák.

D ů v o d y :

Rozsudkem okresního soudu ve Varnsdorfu ze dne 27. ledna 1930, č. j. T 1246/29 byl Valter L. uznán vinným přestupkem podle § 427 tr. zák., jehož se dopustil tím, že dne 2. listopadu 1929 ve V. po hlavní ulici směrem k tržišti automobilem rychle jel, a odsouzen k peněžitému trestu 500 Kč. Podle rozsudkových důvodů zjistil soud, že obviněný jel v uzavřené obci rychlostí, která předepsanou pro automobily rychlost 15 km za hodinu převyšovala, že hlavní ulice, kterou jel, jest hustě obydlena a silně frekventována; v právnickém směru odůvodnil soud svůj výrok úvahou, že ke skutkové podstatě přestupku podle § 427 tr. zák. není zapotřebí, by se jelo rychle a zároveň neobezřele, nýbrž že stačí rychlá jízda o sobě — a dále, že není předpokladem skutkové podstaty, by bylo s rychlou jízdou spojeno konkrétní nebezpečí pro život, zdraví nebo bezpečnost těla lidí, poněvadž by v tomto případě byla dána skutková podstata § 431 tr. zák. K odvolání obviněného krajský jako odvolací soud v Čes. Lípě rozsudkem ze dne 3. března 1930, č. j. To 51/30 zprostil obviněného podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby, neshledav v činu obviněného skutkovou podstatu přestupku podle § 428 tr. zák., odůvodniv rozsudek těmito úvahami: Odvolací soud nesdílí právní názor soudu prvního stolice, že ke skutkové podstatě přestupku podle § 427 tr. zák. není zapotřebí, by se jelo rychle a zároveň neobezřele, nýbrž že stačí rychlá jízda o sobě. Naopak z toho, že oba §§ 427 a 428 tr. zák. mají společný nadpis »Trest na rychlou a neopatrnou jízdu...«, že v § 427 tr. zák. čárka mezi slovy »rychlého, neopatrného ježdění« podle smyslu textace nahrazuje spojku »a« a posléze z toho, že rychlá jízda o sobě jest trestná podle § 55 min. nařízení čís. 81 ř. zák. z roku 1910, plyne s dostatečnou jasností, že se ke skutkové podstatě přestupků podle §§ 427 a 428 tr. zák. vyžaduje nejen rychlá, nýbrž i neobezřelá jízda. Ke skutkové podstatě těchto přestupků jest třeba, by kromě rychlé jízdy nastalo abstraktní ohrožení bezpečnosti lidí nebo bezpečnosti cizího majetku. Vycházeje z tohoto právního názoru, dovozuje odvolací soud, pokládaje za prokázané, že obviněný v uzavřené obci přípustnou rychlost 15 km za hodinu překročil, že sice obviněný jel rychle, že však tato rychlá jízda nebyla zároveň neobezřelou, což vyvozuje z výsledků průvodního řízení, poukazuje zejména k tomu, že obviněný měl vozidlo úplně v moci, neboť je v čas zastavil, třeba z důvodů »provozní techniky«, poněkud dále za strážníkem provoz řídícím, jenž dával povozům znamení.

Právní výklad, který odvolací soud dává ustanovením §§ 427 a 428 tr. zák. (v souzeném případě jde vlastně jen o § 428 tr. zák., ano nejde o majetníka povozu, nýbrž o šoféra) — jest právně mylný. Ustanovení § 427 tr. zák. jest slovně téměř, obsahově pak úplně shodné s ustanovením § 179 starého trestního zákona o těžkých policejních přestupcích z roku 1803. Komentář Kudlerův (z roku 1841) k tomuto zákonu uvádí ve vysvětlivkách k § 179 toto: »Ze smyslu tohoto § ve spojení s uvedenými nařízeními (jsou míněna jednotlivá vládní nařízení pro Ví-

deň, Prahu, Linec, Štýrský Hradec a Brno, jež zakazují rychlou jízdu), plyne zároveň, že námitka, že se jelo sice rychle, ale opatrně, neomlouvá; neboť rychlá jízda na místech silně navštěvovaných jest již o sobě neopatrností («unbehutsam»), při čemž dochází k nehodám, i když se přihlíželo k tomu jich se vyvarovati. Poněvadž rychlá jízda za takových okolností jest často následek svévole, jeví se jen, že se chtělo případy pouhé lehkomyšlnosti nebo neopatrnosti takto podrobiti jedinému předpisu. Týž výklad přebírá i Herbst v příručce rak. trestního práva (Handbuch des österr. Strafrechtes II. Band), uváděje při §§ 427 a 428 pod čís. 1: »Z celé souvislosti plyne, že zákon rychlou jízdu povozem nebo na koni v takových případech již o sobě považuje za neobezřelou, jestliže v dalším průběhu mluví již jen o rychlé jízdě. Z toho vysvítá, že omluvě pachatelově, že jel třebaš i rychle, přece jen opatrně, nelze dáti místa.« Na témž právním stanovisku jest i judikatura: rozhodnutí býv. víd. nejv. soudu z 18. května 1907, čís. 14 (otištěné v Manzově vydání trestního zákona při § 341 pod čís. 2) praví: »neopatrnou jest i rychlá proti předpisu jízda sama o sobě, není zapotřebí, by k tomu přistoupila i jinaká neobezřelost«; rozhodnutí téhož soudu úř. sbírka čís. 1978 uvádí: »podle § 427 tr. zák. trestá se již pouhé přestoupení zákazu rychle jezdit (přestoupení normy)«. Z toho plyne, že požadavek vytčený odvolacím soudem, že ke skutkové podstatě přestupku podle §§ 427 a 428 tr. zák. jest zapotřebí zvláštního průkazu, že jízda rychlá byla zároveň i neobezřelou, jest právně mylný, poněvadž jest každou proti předpisu rychlou jízdu považovati již z toho důvodu za neobezřetnou. Gramatická výklad slůvka »a« nedopadá již proto, že slůvko to přichází jen v marginální rubrice, nikoli však v textu zákonného ustanovení. Pokud se odvolací soud odvolává na to, že rychlá jízda o sobě spadá pod ustanovení § 55 min. nařízení čís. 81 ř. zák. z roku 1910, budiž tu poukázáno k rozhodnutí sb. n. s. čís. 2887, jež se obírá vzájemným poměrem ustanovení tohoto ministerského nařízení k ustanovením trestního zákona a vyslovuje, že nešetření předpisů tohoto min. nařízení o dovolené rychlosti jízdy automobily zakládá skutkovou povahu přestupku podle §§ 427 a 428 tr. zák.

Čís. 3991.

Uložení pořádkového trestu soudem civilním podle §§ 86 a 200 c. ř. s. právnímu zástupci za urážlivé projevy proti právnímu zástupci odpůrce není pro trestní soud předurčujícím při řešení otázky, zda byl oněmi projevy spáchán přestupek proti bezpečnosti cti, nýbrž trestní soud jest povinen samostatně zkoumati, zda jsou tu veškeré náležitosti přestupku proti bezpečnosti cti i po objektivní i po subjektivní stránce; v tomto směru jest i uvážiti, zda advokát nepřekročil meze práv a povinností § 9 adv. ř.

Zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř. i pro formální vady (nedostatek důvodů ve smyslu §§ 270 čís. 5, 281 čís. 5 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1930, Zm I 590/30.)